

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๗๐๒/๒๖๔

รศก ๖/๒๒๔

๑๘ ม.ค. ๕๕

๑๔.๑๖.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส3104 (๖๓๗)

รับที่ : ส8971/54 ๔. ๑๖๖

วันที่ : 18 ต.ค. 54 เวลา : 11:38

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔๒ พหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗/ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักการการพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและสำนักสำรวจธรณีวิทยาแห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กและกรีนแลนด์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักสำรวจธรณีวิทยาแห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กและกรีนแลนด์ ฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทย อย่างละ ๑๐๐ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๘๒๒ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักการการพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและสำนักสำรวจธรณีวิทยาแห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กและกรีนแลนด์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจาก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักสำรวจธรณีวิทยาแห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กและกรีนแลนด์ (Geological Survey of Denmark and Greenland, GEUS) มีความประสงค์ที่จะลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักสำรวจธรณีวิทยาฯ เพื่อแลกเปลี่ยนและให้ความช่วยเหลือทางวิชาการด้านการบริหารจัดการน้ำบาดาล ระหว่างสองหน่วยงาน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๑.๒.๒.๔ การประชุมคณะรัฐมนตรี (๒) เรื่องใดที่เสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการหรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรี ชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะกลั่นกรองไว้ชั้นหนึ่งก่อน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีหรือ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเพื่อมีมติหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

- รอดำเนินการหลังจากลงนามบันทึกความเข้าใจแล้ว
- ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

ข้อดี

การลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เป็นจุดเริ่มต้นการแลกเปลี่ยน ความรู้ทางวิชาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล และการดำเนินงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรน้ำบาดาลอื่นๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้ข้อตกลงและการกำหนดขอบเขตค่าใช้จ่ายที่ให้แต่ละ ฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตน หรือยอมรับการสนับสนุนจากอีกฝ่าย นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริม นโยบายรัฐบาล อันได้แก่ นโยบายส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ โดยการจัดให้มีการ บริหารจัดการน้ำในระดับประเทศ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงศักยภาพ ของลุ่มน้ำ จัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้วยการบูรณาการระบบน้ำในประเทศทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ สนับสนุนเกษตรกรทำแหล่งน้ำในไร่นา พร้อมการผันน้ำจากลุ่มน้ำอื่น ๆ และการจัดสร้าง ระบบโครงข่ายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อสนองความต้องการของภาค เศรษฐกิจและการอุปโภคบริโภค และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศและส่งเสริม การเติบโตทางวิชาการน้ำบาดาลอีกด้วย

ข้อเสีย

- ไม่มี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือ องค์การระหว่างประเทศในรูปแบบลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวกันหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” สำหรับประเด็นว่าหนังสือสัญญาดังกล่าวเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ที่จะต้องขอ ความเห็นของรัฐสภาหรือไม่นั้น โดยขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำ หนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

/๓...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีความต้องการที่จะเริ่มต้นดำเนินโครงการสำรวจทางธรณีวิทยาขั้นสูงที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในการสำรวจภาคสนามให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วขึ้น ใกล้เคียงความเป็นจริง และสำรวจได้ทุกระดับความลึก เพื่อสำรวจหาการแพร่กระจายตัว และความหนาแน่นที่แน่นอนของชั้นน้ำบาดาลแต่ละชั้น และทราบถึงศักยภาพแหล่งน้ำบาดาล ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพทุกระดับชั้นน้ำบาดาลเป็นแนวทางในการจัดทำแผนดำเนินงานการบริหารจัดการแหล่งน้ำบาดาลให้สมดุลและยั่งยืน รวมทั้งการพัฒนาเทคนิคด้านงานสำรวจและระบบฐานข้อมูลธรณีฟิสิกส์ของไทยต่อไป

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

- ประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

ร่างบันทึกความเข้าใจฯ น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้ให้ความเห็นประกอบว่า ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคู่ภาคีไว้อย่างกว้างขวางและกำหนดให้ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือตามร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นไปตามงบประมาณที่คู่ภาคีจะได้รับตามปกติหรือจากการสนับสนุนทางการเงินอื่นๆ ดังนั้น จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวางหรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น **ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง** ที่จะต้องขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณานำหนังสือสัญญาเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาหากเห็นว่าเป็นหนังสือสัญญาประเภทที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ดังนั้น จึงเห็นควรให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรี มีมติว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ก็จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อขอความเห็นชอบของรัฐสภาต่อไป แต่หากมิได้มีมติเช่นนั้น ก็อาจพิจารณาส่งให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

- ประเด็นในด้านถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจฯ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้แก้ไขตามที่กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นแล้ว ยกเว้น ย่อหน้าสุดท้ายก่อนลงนาม โดยกระทรวงการต่างประเทศเสนอเพิ่มย่อหน้าสุดท้าย ดังนี้

“Done in duplicate at.....on this.....day of.....2010, in the English Language” ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พิจารณาแล้วเห็นว่า การลงนามในบันทึกความเข้าใจนี้เป็นการลงนามต่างเวลา และต่างสถานที่กันโดยจะให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งลงนามก่อนและส่งผ่านไปรษณีย์ไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง จึงได้แก้ไขเป็น “Done in duplicate at.....for the Thai side, on this.....day of.....2011, at.....for the Danish side, on this.....day of2011, in the English Language” ทั้งนี้ได้หารือกับกระทรวงการต่างประเทศถึงการเปลี่ยนแปลงข้อความดังกล่าวแล้ว

/๕...

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ เห็นชอบและอนุมัติการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักสำรวจธรณีวิทยาแห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กและกรีนแลนด์

๕.๒ เห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีมอบอำนาจให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำที่มีสาระสำคัญในบันทึกความเข้าใจ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ แทนคณะรัฐมนตรีได้และมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจ (Full Powers) ในการลงนามบันทึกความเข้าใจให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นผู้ลงนาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๓๙๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๙๙ ๓๙๔๑

E-mail : Plan_dgr@yahoo.com